

Samenstelling: Franky De Letter

Vlaamse klauwgezondheid in beeld gebracht

Hoe is het gesteld met de klauwgezondheid in Vlaanderen? Met die vraag werd het project 'Gezonde klauwen op stal' opgestart. De resultaten zijn inmiddels bekend. Via een enquête en bedrijfsbezoeken brachten de projectpartners KU Leuven (Groep Dier&Welzijn), Hooibeekehoeve, Proef- en Vormingsinstituut Limburg (PVL in Bocholt) en DGZ de klauwgezondheid in Vlaanderen in beeld. Blijkt dat er nog ruimte is voor verbetering.

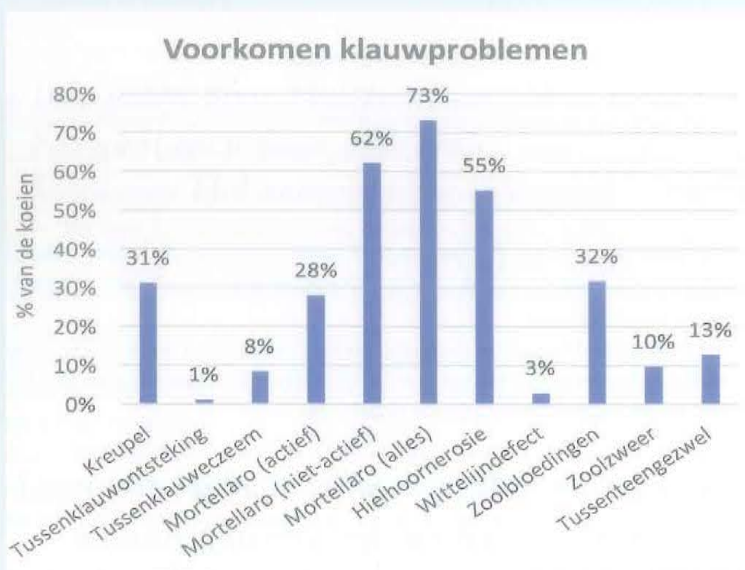

Uit de bevraging bleek dat heel wat melkveehouders zich bewust zijn van de problematiek en heel wat tijd en moeite investeren om de klauwgezondheid te verbeteren. (foto Twan Wiermans)

“Het zijn vooral de minder ernstige klauwaandoeningen, waar de koeien weinig of helemaal geen hinder van ondervinden, die veel voorkomen. Toch mogen deze aandoeningen niet over het hoofd worden gezien, aangezien ze de koeien vatbaarder maken voor andere klauwproblemen. Uit de bevraging bleek dat heel wat melkveehouders zich bewust zijn van de problematiek en heel wat tijd en moeite investeren om de klauwgezondheid te verbeteren”, besloten de onderzoekers Béke Nivelte, Sanne Van Beirendonck, Jos Van Thielen en Bert Driessen. Ook merkten de onderzoekers op dat er veel verschil tussen bedrijven onderling is op het gebied van voorkomen van klauwproblemen. Er waren bedrijven waar geen of slechts één geselecteerde koe mankte of aandoeningen vertoonde, maar anderzijds waren er ook bedrijven met meer problemen.

Opvallend is dat 31 procent van de onderzochte koeien in enige mate kreupel was. Hoewel manke koeien vaker ernstige klauwaandoeningen vertoonden, mankten niet alle koeien met een klauwprobleem of werd er niet bij alle manke koeien een klauwprobleem waargenomen. Dit toont aan dat niet alle dieren met een aandoening kreupel zijn en dat bijgevolg niet enkel de klauwen van de kreupele koeien dienen te worden verzorgd.

Vooraf hielhoornerosies (één van de uitingsvormen van klassieke stinkpoot) en niet-actieve (genezende) Mortellaro-letsels komen frequent voor. Doorgaans hebben de dieren geen last van deze aandoeningen. Maar koeien met hielhoornerosie zijn over het algemeen wel gevoeliger voor andere klauwaandoeningen (zoals Mortellaro of tussenklauwontsteking).

De niet-actieve of genezende Mortellaro-letsels werden in dit verband vermeld om aan te tonen dat de ziekte van Mortellaro erg wijd verspreid is. 28 procent van de onderzochte dieren had een actief Mortellaro-letsel aan minstens één poot, terwijl zo'n 75 procent een vorm (actief, chronisch of genezend) van Mortellaro vertoonde. Geen van de 40 bezochte bedrijven was volledig vrij van Mortellaro, maar er waren wel bedrijven zonder actieve letsels en met slechts 10 procent chronische of genezende letsels. Het is dus mogelijk om Mortellaro onder controle te krijgen.

Ook *klassieke stinkpoot* is alom aanwezig: 55 procent van de koeien heeft hielhoornerosies aan minstens één van beide achterpoten. Zo'n 8 procent van de koeien heeft tussenklauweczeem, de andere uitingsvorm van klassieke stinkpoot. Tussenklauwontstekingen daarentegen komen erg weinig voor.

Hoewel tussenklauwontsteking en *tussenklauweczeem* qua naam veel gelijkenis vertonen, zijn dit twee verschillende aandoeningen. Bij beide aandoeningen ontstaat er een letsel in de tussenklauwspleet. *Tussenklauweczeem* ontstaat na irritatie van de tussenklauwspleet door mest en urine. De tussenklauwspleet wordt eczeemachtig, rood en gevoelig. In verdere stadia ontstaan hier wondjes.

Een *tussenklauwontsteking* ontstaat nadat een bepaalde bacterie via een wondje of via verzwakte huid de tussenklauwspleet binnendringt. Bij poot zwelt erg op en het dier krijgt hoge koorts (> 40 °C). De koe zal erg manken op deze poot, aangezien een tussenklauwontsteking zeer pijnlijk is. Zonder onmiddellijke behandeling met antibiotica kan de ontsteking uitbreken met afstervend weefsel in de tussenklauwspleet tot gevolg. Bij de *niet-infectieuze* aandoeningen komen vooral *zoolbloedingen* en *wittelijndefecten* frequent voor, weliswaar in minder ernstige vormen. Ongeveer een derde van de koeien heeft ergere zoolbloedingen en slechts 3 procent heeft pijnlijke wittelijndefecten. Zo'n 10 procent van de onderzochte koeien had een *zoolzweer* en 13 procent had een *tyloom*.